

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

IV. De Sacerdote Idolorvm vice numinis rusticum alloquente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

offerentes catechizatos ac pro tempore instructos baptizauit, & totam illam hebdomodam doctrinæ sacrissq; operibus instabat, gaudio ingenti, adeo vt verè Spiritus sancti præsentiam illic adesse certissimè constaret. Itaque concilium hoc non antea solutum est, quam principes ipsi & omnes qui cum eis aduenerant, baptismi Sacramenta percepissent.

DE SACERDOTE IDOLORVM

vice numinis rusticum alloquente.

IV.

RORRO fama facti repente in vniuersam prouinciam diuulgatur, villas & vicos in studia diuersa conscindens, alijs dicentibus, quia bene est: alijs autem dicentibus, Non, sed magis seductio magnates apprehendit. Ipsi vero Sacerdotes idolorum non minima causa huius concisionis erant, appositi eis, quibus displicebat, quod factum fuerat, sua nimirum lucra cessatum iri non ignorantes, si culturæ Dæmonum illic aboleretur, vnde modis omnibus rem præpedire moliti, varia calliditatis suæ argumenta visionibus, somnijs, prodigijs, & varijs terroribus confixerunt. Quin etiam in Hocosta ciuitate quo tunc proximè aduenturus nunciabatur Episcopus, sacerdos qui illic idola ministrabat, nocturno tempore vicinam siluam ingressus, & in loco editiori secus viam inter condensa fruticum sacerdotalibus indutus astabat, & mane summo quædam rusticum de rure ad forum gradientem his alloquitur verbis; Tu inquit, bone homo. At ille respiciens in eam partem, vnde vocem audierat, inter virgulta personam cæcidis indutam, quamuis luce videre coepit & timere. Et ille, Sta, inquit, & accipe

eipe quæ dico. Ego sum Deus tuus ego sum qui vestio & graminibus campos & frondibus nemora & fructus agrorum & lignorum fœtus pecorum, & omnia quæcunq; vltibus hominum seruiunt mea potestate hæc dare soleo cultoribus meis, & his qui me contemnunt auferre. Dic ergo eis qui sunt in ciuitate HOLOGASTENSI, ne suscipiant Deum alienum, qui eis prodesse non possit; mone etiam vt alterius religionis viros, quos ad eos venturos prædico, viuere non patiantur. Hæc vbi ruricolæ Dæmon visibilis edixerat, ad densiora nemora se contulit in posterum: rusticus verò quasi de oraculo stupidus, corruens pronus adorauit in terram Deinde abiens in ciuitatem cœpit annũciare visionem. Quid plura? Credidit populus iterum que atq; iterum circumdantes hominem, eadem sæpius narrare cogebant, moti videlicet monstri nouitate.

Postremò ac si nescius omnium aduenit Sacerdos indignationem simulans, primo quasi de mendacio, deinde attentus audire & obtestari cœpit hominem, vt vera tantum narrans, nullo figmento populum sollicitaret. At ille, vt erat rusticanæ simplicitatis & forti protestatione remita se habere asserens etiam locum ipsius apparitionis se ostensurum pollicetur. Tunc sacerdos conuersus ad populum vane suspirans, En, hoc est, inquit, quod toto anno dicebam. Quid nobis cum alieno Deo? quid nobis cum religione Christianorum? Iuste mouetur & irascitur Deus noster, si post omnia beneficia eius stulti & ingrati ad alium conuertimur. Sed ne iratus occidat nos, illis irascamur & occidamus eos, qui nos seducere veniunt, quod dictum cum placuisset omnibus, firmauerunt decretum vt si Episcopus OTTO vel quispiam de societate eius ciuitatem intraret, sine mora occideretur. Item firmauerunt sibi sermonẽ nequam scilicet vt si nocte vel clam intrãtes quispiã

testo reciperet, simili sententiæ subiaceret. Et hæc agentes multis opprobrijs & verborum iniurijs religionē Christianorum deridebant blasphemantes.

*QVOMODO NVNCIOS
pramiserit ad HOLOGOSTAM ciuitatem.*

V.

INTEREA VERO APUD VNZNOIMIAM, rebus feliciter consumatis, solutoque cœtu primatum, Dux cum Episcopo remanens, de his quæ post agenda videbantur, & de progressionē, vel quo nam diuenterent, consilium habuit, multaque deuotione studijs Episcopi gratias agens, Ecce, inquit, terra omnis coram te est, securus esto, domine pater, non est qui tibi contradicat, maioribus nam ac principibus omnibus iam fide imbutis. Qua securitate fretus antistes, quasi exemplo domini Iesu Christi binos & binos de discipulis suis præmittebat ante faciem suam in omnem ciuitatem & locum, quo erat ipse venturus. Contigit ergo VDALRICVM & ALBINVM duos presbyteros simul pergentes, HOLOGOSTAM intrare, vbi à matrona quadã, vxore videlicet præfecti sunt hospicio suscepti, atque satis humanè tractati. Nam hæc quamuis pagana, multum hospitalitati dedita fuit, ac timori diuino, & religiosa valde, adeo vt esset eis * admirationi. Post refectionem vero ALBINVS, linguæ gnarus matronæ adhuc ignoranti rem omnem secreto aperit, scilicet qui nam essent & quare aduenissent. At illa vehementer attonita, Me miseram, inquit, o domini mei, quare ad me intrastis, de vobis enim iam apud magistratus data sententia est, & de me quoque, si vos non prodidero, Sed diuina Clementia seruos suos
vbiq;

Admirationi.